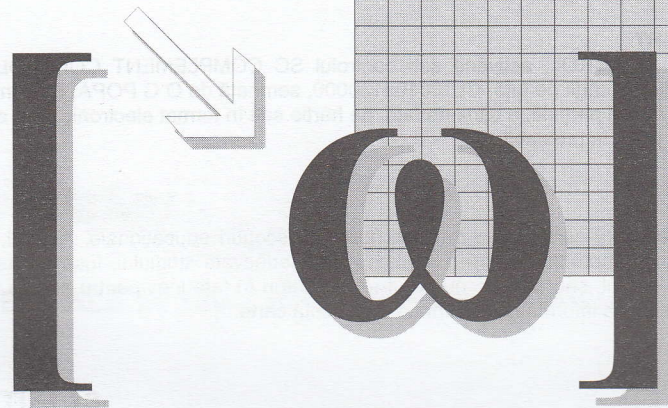

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

SINTAXA

-Caiet de Exerciții

DE

O G POPA

EDIȚIA ÎNTÂI
[ED1RV11RO_1013]

Editura

Complement Control

<http://www.corollarytheorems.com>

CUPRINSUL 3
CUVÂNT ÎNAINTE 5
ABREVIERI 7

PARTEA ÎNTÂI: ÎNTREBĂRI

S1: PRINCIPII FUNDAMENTALE ÎN ANALIZA GRAMATICALĂ 9

S1.1: GRILA DE PUNCTAJ 12

S2: SINTAXA PROPOZIȚIEI 13

S2.1: MODELUL SINTACTIC RELAȚIONAL LOGIC 14
S2.2: SUBCLASIFICAREA PROPOZIȚIILOR SINTACTICE 16
S2.3: GRILA DE PUNCTAJ 17

S3: SUBIECTUL 19

S3.1: UTILIZAREA SUBIECTULUI 23
S3.2: GRILA DE PUNCTAJ 24

S4: PREDICATUL 26

S4.1: ACORDUL PREDICATULUI CU SUBIECTUL 29
S4.2: UTILIZAREA PREDICATULUI 32
S4.3: GRILA DE PUNCTAJ 33

S5: ATRIBUTUL 34

S5.1: UTILIZAREA ATRIBUTULUI 43
S5.2: GRILA DE PUNCTAJ 44

S6: OBIECTUL 46

S6.1: UTILIZAREA OBIECTULUI 52
S6.2: GRILA DE PUNCTAJ 54

S7: CIRCUMSTAȚIALUL 55

S7.1: UTILIZAREA CIRCUMSTAȚIALULUI 64
S7.2: GRILA DE PUNCTAJ 66

S8: ANALIZA PROPOZIȚIEI SINTACTICE 67

S8.1: GRILA DE PUNCTAJ 71

S9: SINTAXA FRAZEI 72

S9.1: GRILA DE PUNCTAJ 74

S10: RELAȚII DE COORDONARE 76

S10.1: UTILIZAREA RELAȚIILOR DE COORDONARE 83
S10.2: GRILA DE PUNCTAJ 86

S11: RELAȚII DE SUBORDONARE 87

S11.1: GRILA DE PUNCTAJ 91

S12: SUBORDONAREA SUBIECTIVĂ 93

S12.1: UTILIZAREA SUBORDONATELOR SUBIECTIVE 95

S12.2: GRILA DE PUNCTAJ 96

S13: SUBORDONAREA PREDICATIVĂ 98

S13.1: UTILIZAREA SUBORDONATELOR PREDICATIVE 100

S13.2: GRILA DE PUNCTAJ 101

S14: SUBORDONAREA ATRIBUTIVĂ 103

S14.1: UTILIZAREA SUBORDONATELOR ATRIBUTIVE 108

S14.2: GRILA DE PUNCTAJ 110

S15: SUBORDONAREA OBIECTIVĂ 111

S15.1: UTILIZAREA SUBORDONATELOR OBIECTIVE 116

S15.2: GRILA DE PUNCTAJ 118

S16: SUBORDONAREA CIRCUMSTANȚIALĂ 119

S16.1: UTILIZAREA SUBORDONATELOR CIRCUMSTANȚIALE 130

S16.2: GRILA DE PUNCTAJ 132

S17: ANALIZA SINTACTICĂ ÎN CONTEXT 134

S17.1: ORGANIGRAMA FRAZEI 134

S17.2: ANALIZA SINTACTICĂ COMPLETĂ 138

S17.3: GRILA DE PUNCTAJ 141

PARTEA A-II-A: RĂSPUNSURI

S1: PRINCIPII FUNDAMENTALE ÎN ANALIZA GRAMATICALĂ 143

S2: SINTAXA PROPOZIȚIEI 144

S3: SUBIECTUL 145

S4: PREDICATUL 146

S5: ATRIBUTUL 148

S6: OBIECTUL 151

S7: CIRCUMSTANȚIALUL 153

S8: ANALIZA PROPOZIȚIEI SINTACTICE 156

S9: SINTAXA FRAZEI 157

S10: RELAȚII DE COORDONARE 158

S11: RELAȚII DE SUBORDONARE 160

S12: SUBORDONAREA SUBIECTIVĂ 162

S13: SUBORDONAREA PREDICATIVĂ 163

S14: SUBORDONAREA ATRIBUTIVĂ 164

S15: SUBORDONAREA OBIECTIVĂ 165

S16: SUBORDONAREA CIRCUMSTANȚIALĂ 167

S17: ANALIZA SINTACTICĂ ÎN CONTEXT 171

BIBLIOGRAFIE 175

📄 PUNCTAJUL PENTRU „SINTAXA-CAIET DE EXERCIȚII”

TOTAL PUNCTAJ TEORIE	=	714	PUNCTE
TOTAL PUNCTAJ PRACTICĂ	=	4558	PUNCTE

TOTAL LUCRARE	=	5272	PUNCTE

În ciuda faptului că lucrarea de față are mai puține pagini decât „Morfologia-Caiet de Exerciții”, ea conține totuși mai multe probleme. Remarcați acest aspect: există 5272 de probleme de sintaxă în cartea de față, dintre care 714 sunt probleme teoretice, iar 4558 sunt probleme practice: aceasta este o realizare cu totul de excepție pentru o culegere de probleme (numai) de sintaxă! Nu este vorba despre absolut nicio exagerare, deoarece s-au făcut toate eforturile pentru a se păstra, cât se poate de imparțial, raportul: „*un punct egal o problemă gramaticală*”.

Din nefericire, realitatea (chiar și gramaticală) nu are cum să fie la fel de perfectă, și de simplă, cum este o ecuație pe hârtie. Acesta este motivul pentru care „*un punct egal o problemă gramaticală*” poate fi foarte, foarte dificil de câștigat, în unele exerciții, însă există și suficient de multe puncte (sau probleme) care sunt un fel de „floare la ureche”. Pe ansamblu, cel mai important aspect însă este faptul că exercițiile următoare acoperă suficient de bine toate aspectele sintactice importante.

Cititorii nu trebuie, în niciun caz, să se sperie de numărul mare de probleme—din ambele cărți, M-CE și S-CE. De fapt, o să vedeți că rezolvarea lor poate fi chiar și distractivă, mai ales dacă o să lucrați în grup (am făcut această recomandare și în prefața lucrării M-CE). În acest sens, noi am depus toate eforturile pentru ca exercițiile din această carte să fie cât mai diverse, atractive și antrenante, diferite de tot ce s-a publicat până acum. Mai mult, problemele în sine au fost limitate—acolo unde a fost posibil—la mecanismele gramaticale elementare, cele mai simple, pentru a nu-i stresa prea mult pe cititori. Pe de altă parte, aceste tipuri de probleme elementare au fost utilizate pentru a se transmite un mesaj în plus către cititori: *indiferent de cât poate fi de complicată o analiză gramaticală, dacă este efectuată pas-cu-pas, în conformitate cu metodele gramaticale prezentate în paginile următoare, atunci ea o să devină un proces simplu, logic, și ușor de implementat în practică*—în viața noastră de zi cu zi.

Intenția noastră nu a fost să creăm probleme care să-i încurce pe cititori; din contra, noi dorim ca cititorii să învețe gramatică din această carte și, dacă se poate, să descopere că analiza sintactică nu are motive să fie o știință pedantă dificilă, ermetică, plictisitoare. Munca în grup pe care o sugerăm noi poate transforma rezolvarea problemelor din lucrarea de față într-o activitate distractivă, antrenantă, similară cu un rebus descifrat în colectivitate: cineva vine cu o idee, altcineva o mai dezvoltă puțin, iar apoi, după câteva discuții, răspunsurile corecte încep singure să prindă o formă, un contur, și ceva consistență. Planul nostru a fost ca cititorii să descopere simplitatea logică a mecanismelor gramaticale, în așa fel încât să înceapă să îndrăgească (la propriu, în mod cu totul natural) gramatica limbii române. Vedeți dumneavoastră, singurul lucru care ne definește pe noi toți ca fiind frați și surori, cetățeni ai României, este numai LIMBA ROMÂNĂ, iar studiul gramaticii limbii române este singurul mod prin care noi putem să avem grijă de limba noastră—pentru noi, dar și pentru generațiile viitoare.

În lucrarea M-CE, în prefață, au fost prezentate câteva aspecte din viața și realitatea noastră de azi, pentru a-i motiva pe cititori să studieze gramatica cât mai mult, și cât mai bine; drept consecință, nu mai reluăm acest

subiect aici—sigur, cetățenii care sunt conștienți de importanța gramaticii în activitatea socială, oriunde în lume, nu au nevoie de motivații. Altceva dorim să punctăm în această secție. Începând cu 2007, noi am creat o pagină în șantierul nostru pe Internet, www.corollarytheorems.com, în care îi invităm pe vizitatorii din lumea întreagă să ne trimită o întrebare (serioasă, dificilă) referitoare la gramatica limbii engleze. De-a lungul anilor, întrebările primite ne-au permis să ajustăm cărțile noastre din seria „*Logically Structured English Grammar*” pentru a corespunde, cât mai bine, cu dorințele și nevoile cititorilor. Acum, pentru seria de cărți „*Gramatica Română Structurată Logic*” am făcut, recent, la fel: avem o pagină, în șantierul nostru pe Internet, în care îi invităm pe cititorii români să ne trimită o întrebare (din nou, numai întrebări serioase și foarte dificile) de gramatică.

Ne cerem scuze față de cititorii români pentru faptul că nu am întemeiat (deocamdată) un șantier pe Internet dedicat numai editurii Complement Control. Ce se întâmplă, noi publicăm cărți de excepție în limba română, pentru cititorii români, însă facem exact același lucru și în limba engleză, pentru cititorii din lumea întreagă—până la urmă, suntem cu toții frați și surori pe planeta Ter-Ra, nu-i așa? Din această cauză este ceva mai dificil să ajungeți la șantierul editurii Complement Control, care este găzduit de șantierul editurii Corollary Theorems. [Aceasta din urmă a fost editura pe care am înființat-o în 2003, în Canada. La ora actuală activitatea editurii Corollary Theorems a fost preluată în totalitate de editura Complement Control, însă șantierul pe Internet a rămas același, pentru a se păstra legăturile cu cititorii mai vechi, din lumea largă.]

Acum, pentru a se ajunge la paginile dedicate editurii Complement Control, cel mai ușor este să căutați pe Google folosind cuvintele „*editura complement control pagina principală*”. O altă posibilitate este să scrieți adresa șantierului nostru, „www.corollarytheorems.com” în bara de navigație, apoi căutați paginile dedicate editurii Complement Control—nu este foarte greu. Odată ajunși la pagina principală a editurii Complement Control, adăugați-o la „Bookmarks”/„Favorites” (sau la „Pagini Favorite”) pentru ca data viitoare să veniți la noi cu o singură apăsare pe dispozitivul mouse. Noi așteptăm întrebările, sugestiile și opiniile dumneavoastră, pentru a îmbunătăți calitatea lucrărilor noastre, și vă mulțumim anticipat pentru acest lucru.

LISTA ABREVIERILOR
1. SIGLE ȘI ABREVIERI CU SENS GENERAL

GRSL-M: Gramatica Română Structurată Logic-Morfologia (Complement Control 2012)
GRSL-S: Gramatica Română Structurată Logic-Sintaxa (Complement Control 2012)
M-CE : Morfologia-Caiet de Exerciții (Complement Control 2013)
S-CE : Sintaxa-Caiet de Exerciții (Complement Control 2013)
dpdv : „din punct de vedere”
[T] : indică un exercițiu teoretic
[P] : indică un exercițiu practic

2. ABREVIERILE CAZULUI

A --> **a**acuzativ
D --> **d**dativ
G --> **e**genitiv
N --> **n**nominativ
V --> **v**vocativ

3. ABREVIERILE GENULUI

M --> masculin
F --> feminin
NT --> neutru

4. ABREVIERILE NUMĂRULUI

SG --> singular
PL --> plural

5. ABREVIERI FOLOSITE ÎN MORFOLOGIE

AJ --> **AJ**adjectiv
AR --> **AR**articol
AV --> **AV**adverb
AVCS --> **AVCS**adverb de cauză/scop
AVL --> **AVL**adverb de loc
AVM --> **AVM**adverb de mod
AVT --> **AVT**adverb de timp
CJ --> **CJ**conjunție
IN --> **IN**interjecție
NM --> **NM**numeral
SS --> **SS**substantiv

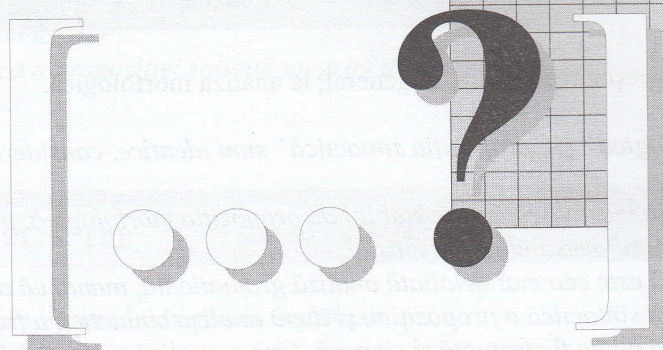
6. ABREVIERI FOLOSITE ÎN SINTAXA PROPOZIȚIEI

AP --> apozitie^{AP}
AT --> atribut^{AT}
CCS --> circumstanțial de evoluție^{CCS}
CL --> circumstanțial de loc^{CL}
CM --> circumstanțial de mod^{CM}
CT --> circumstanțial de timp^{CT}
Cx --> circumstanțial
NP --> nume predicativ^{NP}
NPCS --> nume predicativ de tip complement subiectiv^{NPCS}
NPCO --> nume predicativ de tip complement obiectiv^{NPCO}
OBL --> obiect logic^{OBL}
OD --> obiect direct^{OD}
ODA --> obiect direct apozitiv^{ODA}
OI --> obiect indirect^{OI}
OIA --> obiect indirect apozitiv^{OIA}
OP --> obiect prepozițional^{OP}
PD --> predicat^{PD}
SB --> subiect^{SB}
SBG --> subiect gramatical^{SBG}
SBL --> subiect logic^{SBL}

7. ABREVIERI FOLOSITE ÎN SINTAXA FRAZEI

RG --> regentă^{RG}
SAP --> subordonată apozitivă^{SAP}
SAT --> subordonată atributivă^{SAT}
SCD --> subordonată condițională^{SCD}
SCL --> subordonată circ. de loc^{SCL}
SCM --> subordonată circ. de mod^{SCM}
SCS --> subordonată circumstanțială de evoluție (de cauză/scop)^{SCS}
SCT --> subordonată circ. de timp^{SCT}
SCV --> subordonată concesivă^{SCV}
SOD --> subordonată obiectivă directă^{SOD}
SOI --> subordonată obiectivă indirectă^{SOI}
SPD --> subordonată predicativă^{SPD}
SPCO --> subordonată predicativă de tip complement obiectiv^{SPCO}
SPCS --> subordonată predicativă de tip complement subiectiv^{SPCS}
SSB --> subordonată subiectivă^{SSB}

PARTEA ÎNTÂI: ÎNTREBĂRI

DIN SINTAXA PROPOZIȚIEI ȘI SINTAXA FRAZEI

S1: PRINCIPII FUNDAMENTALE ÎN ANALIZA GRAMATICALĂ

EXERCITIUL S1.1 [T]

VALOARE = 7 PUNCTE

Principiile fundamentale în analiza gramaticală sunt deosebit de importante întrucât ele explică modul aparte în care funcționează gramatica. Tăiați cu o linie declarațiile greșite referitoare, în general, la principiile fundamentale de care se ține cont în analiza gramaticală.

1. *Analiza gramaticală începe în morfologie, trece apoi în sintaxa propoziției, și se finalizează în sintaxa frazei.*
2. *Gramatica tradițională, și gramatica normată, sunt două interpretări diferite ale gramaticii europene.*
3. *Gramatica europeană a fost inventată de lingviști în secolul XVII.*
4. *Gramatica tradițională a fost inventată în antichitate.*
5. *Fiecare limbă este analizată folosindu-se o gramatică specifică limbii respective.*
6. *Gramatica „adevărată” (numită și „tradițională”, sau europeană) este simplă, clară, logică, și universală.*
7. *Scopul gramaticii este de a pune la dispoziția utilizatorilor instrumente gramaticale cât mai*

EXERCITIUL S1.2 [T]

VALOARE = 6 PUNCTE

Tăiați cu o linie declarațiile greșite referitoare, în general, la analiza morfologică.

1. „Propoziția morfologică” și „propoziția sintactică” sunt identice, considerând numai înțelesul mesajului transmis.
2. Domeniul, în analiza morfologică, este stabilit de propoziția morfologică, plus cele 8 elemente morfologice, plus înțelesul mesajului transmis.
3. Analiza morfologică este cea mai detaliată analiză gramaticală, numai că analiza morfologică este executată după analiza sintactică a propoziției, și după analiza sintactică a frazei.
4. Analiza morfologică poate fi efectuată și singură, fără o analiză sintactică în prealabil, datorită fenomenului morfologic numit „conversia categoriei gramaticale”.
5. Analiza morfologică studiază „forma structurală” a elementelor morfologice, precum și structurile locale de cuvinte.
6. Analiza morfologică poate studia și structurile gramaticale care nu sunt analizabile în sintaxa propoziției.

EXERCITIUL S1.3 [T]

VALOARE = 9 PUNCTE

Completați elementele care lipsesc în diagrama următoare.

DIAGRAMA S1.3: MORFOLOGIA – ELEMENTELE DEFINITORII

ELEMENTELE MORFOLOGICE	
	VERBUL

EXERCITIUL S1.4 [T]

VALOARE = 6 PUNCTE

Tăiați cu o linie declarațiile greșite referitoare, în general, la analiza sintactică a propoziției.

1. Domeniul, în sintaxa propoziției, este stabilit de propoziția sintactică, plus cele 4 elemente

sintactice, plus înțelesul mesajului transmis.

2. *Cele 4 elemente sintactice numesc 4 funcționalități sintactice de bază, fundamentale.*

3. *Nu există o legătură directă între morfologie și sintaxa propoziției; totuși fiecare domeniu gramatical poate fi raportat la celălalt (numai) prin intermediul categoriei cazului.*

4. *În gramatica universală există trei cazuri sintactice (N, D, A), plus două cazuri morfologice (G, V).*

5. *„Cazul” este un instrument gramatical (convențional); cazul numește numai „o anumită funcționalitate gramaticală”.*

6. *Analiza sintactică a propoziției solicită un grad de abstractizare logică mai avansat, comparativ cu analiza morfologică.*

EXERCIȚIUL S1.5 [T]**VALOARE = 4 PUNCTE**

Completați elementele care lipsesc în diagrama următoare.

DIAGRAMA S1.5: SINTAXA PROPOZIȚIEI – ELEMENTELE DEFINITORII

ELEMENTELE SINTACTICE	
	PREDICATUL

EXERCIȚIUL S1.6 [T]**VALOARE = 5 PUNCTE**

Tăiați cu o linie declarațiile greșite referitoare, în general, la analiza frazei.

1. *Domeniul în sintaxa frazei este stabilit de propozițiile constituente, plus cele 5 elemente sintactice, plus înțelesul mesajului transmis.*
2. *Fraza poate fi analizată prin metoda „analogia morfologică”.*
3. *Fraza poate fi analizată prin metoda „analogia cu sintaxa propoziției”.*
4. *Sintaxa frazei solicită cel mai avansat grad de abstractizare logică.*
5. *Analiza frazei se efectuează înaintea analizei morfologice, și înaintea analizei sintactice a propoziției.*

EXERCIȚIUL S1.7 [T]**VALOARE = 1 PUNCT**

Completați elementele care lipsesc în diagrama următoare.

DIAGRAMA S1.7: SINTAXA FRAZEI – ELEMENTELE DEFINITORII

FRAZA	PROPOZIȚII CONSTITUENTE PRINCIPALE

Tăiați cu o linie declarațiile greșite referitoare, în general, la punctuație.

1. Punctuația delimitează/marchează structurile ordonate, logice, de cuvinte.
2. Regulile gramaticale primează în fața normelor de punctuație.
3. Dacă se cunoaște gramatică, așa cum se cuvine, nu mai este nevoie de punctuație.
4. Cele mai dificile norme de punctuație (singurele care contează de fapt) sunt cele referitoare la utilizarea virgulei.
5. Punctuația limbii române, așa cum este ea prezentată în norma gramaticală, este și „modernă”.
6. Punctuația este foarte simplă, așa că toată lumea o folosește fără probleme.

S1.1: GRILA DE PUNTAJ

Folosind grilele următoare, verificați unde se înscrie punctajul realizat de dumneavoastră. [Trecerile secvențiale peste exerciții ar trebui să reflecte rezultate din ce în ce mai bune. Pentru a vă îmbunătăți performanțele, este recomandat studiul lucrărilor GRSL-M și GRSL-S.]

		GRILA DE PUNTAJ PENTRU S1				
		PUNTAJUL REALIZAT DE CITITOR				
	TOTAL PUNTAJ TEORIE =	44	PUNCTE	I	II	III
	EXCELENT =	40-44		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	BINE =	35-39		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	MAI TREBUIE STUDIAT =	0-34		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	TOTAL PUNTAJ PRACTICĂ =	0	PUNCTE	I	II	III
	EXCELENT =	0-0		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	BINE =	0-0		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	MAI TREBUIE STUDIAT =	0-0		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	TOTAL PUNTAJ CAPITOL =	44	PUNCTE	I	II	III
	EXCELENT =	40-44		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	BINE =	35-39		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	MAI TREBUIE STUDIAT =	0-34		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

